

Discourse Connectors in Udin Bounyavong's "From Ten Years Ago volume 3" Short Story

Phoukham KHANTHAVONGXAY¹ Bualy PAPHAPHANH²

Faculty of Letters, National University of Laos, Lao PDR

*Correspondence: Phoukham
KHANTHAVONGXAY, Faculty of
Letters, National University of
Laos, Tel: 020 22227914
Email:
p.khanthavongxay@noul.edu.la

Abstract

This research aims to analyze cohesive units based on their semantic types and functions in the short story collection "From Ten Years Ago, Volume 3", a masterpiece of children's literature by Udin Bounyavong, an outstanding literary artist in the field of literature in 2010. The collection comprises 11 short stories. The statistical method used for data analysis is percentage. The Result found that cohesive unit functions are divided into 2 types: micro-level cohesive units and macro-level cohesive units. For the semantic types of micro-level cohesive units, there are 8 subtypes, ranked by frequency of use from highest to lowest. They are contrastive (18.42%), causal (16.45%), elaboration (15.13%), conditional (12.50%), alternative (11.18%), temporal (9.87%), exemplificatory (8.55%), conclusion (7.89%). For the semantic types of macro-level cohesive units, there are 5 subtypes, ranked by frequency of use from highest to lowest. They are contrastive (23.68%), causal (21.71%), conclusion (19.74%), sequence (18.42%), and elaboration (16.45%).

Keywords: Cohesion, Connectors, Lao short story

Submitted: September 27, 2024

Revised: November 29, 2024

Accepted: December 10, 2024

1. ພາກສະເໜີ

ໃນການສື່ສານດ້ວຍພາສາຂອງມະນຸດເຮົາໃຊ້ພາສາເປັນບົດ ເພື່ອຊີ້ແຈ້ງຖະແຫຼງໄຂບັນຫາຕ່າງໆ ບົດນັ້ນເປັນບົດສື່ຄວາມ ເຖິງຈະ ມີຫຼາຍປະເພດບົດສື່ຄວາມ ເພາະສະນັ້ນ, ໃນການໃຊ້ຈະເປັນບົດ ປະເພດໃດກໍຕາມ ມັນອາໄສການຜູກສັບເຂົ້າກັນໃຫ້ເປັນຖ້ອຍຄວາມ ຖ້ອຍຄວາມຈຶ່ງມີບົດບາດສໍາຄັນໃນການໃຊ້ພາສາໃນຖານະເປັນ ພາສານະ ເພື່ອການສື່ສານທີ່ດີເລີດຂອງມະນຸດຊາດ. ຖ້ອຍຄວາມ ເປັນບົດພື້ນຖານຂອງບົດສື່ຄວາມ ທັງເປັນຫົວໜ່ວຍປະກອບສ້າງບົດ ໃຫ້ແກ່ປະເພດບົດຕ່າງໆ. ເມື່ອເຮົາເຂົ້າໃຈການຜູກຄວາມໄດ້ດີຈະເຮັດ ໃຫ້ເຮົາສາມາດໃຊ້ພາສາໄດ້ຢ່າງຄ່ອງແຄ້ວ ແລະ ເປັນລະບົບລະບຽບ ບໍ່ສັບໜ້າສັບຫຼັງ ສາມາດດຶງດູດໃຫ້ຜູ້ອ່ານຕິດຕາມບັນຫາໄດ້

ປັດຈຸບັນ, ນັກພາສາສາດສະໄໝໃໝ່ໃຫ້ຄວາມສົນໃຈ ແລະ ນິຍົມສຶກສາການວິເຄາະພາສາລະດັບບົດສື່ຄວາມ (discourse analysis) ເຊິ່ງເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງການສຶກສາພາສາຕາມແນວທາງ ພາສາສາດ ທີ່ສຶກສາພາສາທັງເປັນພາສາເວົ້າ ແລະ ພາສາຂຽນທີ່ສື່ສານ ໃນຕົວຈິງ ເຊັ່ນ ການສຶກສາໜ່ວຍຂອງພາສາທີ່ປາກົດຕໍ່ເນື່ອງໃນ ລະດັບທີ່ສູງກວ່າປະ ຫຍາກ ເພື່ອອະທິບາຍໂຄງສ້າງ ແລະ ລັກສະນະ ຂອງພາສາທີ່ປາກົດ (Louwerse, 2000) ນອກຈາກນີ້, ຍັງຄໍານຶງເຖິງ ຄວາມສໍາພັນທາງໄວຍາກອນ ແລະ ຄວາມໝາຍຂອງຖ້ອຍຄວາມທີ່ ປາກົດວ່າມີຄວາມເປັນເອກະພາບທາງດ້ານເນື້ອໃນ ບໍລິບົດໃນການໃຊ້ ພາສາ ດ້ວຍການຜູກຄວາມໃຫ້ມີລັກສະນະກ່ຽວເນື່ອງກັນໄປໃນທາງ ດຽວກັນຫຼືບໍ່. ສະນັ້ນ, ການວິເຄາະບົດສື່ຄວາມ ຍັງຈໍາເປັນຕ້ອງ ພິຈາລະນາເຖິງປະເພດຂອງບົດຕ່າງໆ ເນື່ອງຈາກວ່າໂຄງສ້າງຂອງແຕ່ ບົດມີລັກສະນະທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບ (longacre, 1983) ໄດ້ສະເໜີຫຼັກການການຈັດປະເພດຂອງບົດໄວ້ 2 ປະການຄື

ການຮຽງລໍາດັບ (contingent temporal succession) ແລະ ແນວ ໂມ້ມສູ່ຜູ້ກະທໍາ (agent orientation) ເຮັດໃຫ້ສາມາດແບ່ງປະເພດ ຂອງບົດອອກເປັນ 2 ປະເພດໄດ້ແກ່ ບົດປະເພດເລື່ອງເລົ່າ, ປະເພດ ຂະບວນການ, ປະເພດຂໍ້ຄວນປະຕິບັດ ແລະ ບົດປະເພດອະທິບາຍ ເຊິ່ງໃນບົດນັ້ນ ຕົວບົດຕ້ອງປະກອບດ້ວຍໜ່ວຍທາງພາສາຫຼາຍ ລະດັບ. ດ້ວຍເຫດນັ້ນ, ພາສາທີ່ໃຊ້ໃນການເລົ່າເຫດການຕ່າງໆຂອງ ບົດ ຈຶ່ງມີລັກສະນະທີ່ມີຫຼາຍຖ້ອຍຄວາມ ຫຼື ວະລິທີ່ປາກົດຕໍ່ເນື່ອງ ກັນ ເຊິ່ງນັກພາສາສາດເອີ້ນວ່າ "ບົດສື່ຄວາມ" (discourse) ບົດສື່ ຄວາມ ເປັນໜ່ວຍພາສາໃນລະດັບສູງກວ່າປະຫຍາກທີ່ປະກອບຂຶ້ນ ດ້ວຍໜຶ່ງຖ້ອຍຄວາມ ຫຼື ຫຼາຍຖ້ອຍຄວາມທີ່ປາກົດຮ່ວມກັນໃຫ້ເປັນ ກ້ອນເອກະພາບໜຶ່ງໃນບົດສື່ຄວາມ ສະນັ້ນ, ໃນແຕ່ລະຖ້ອຍຄວາມ ຈຶ່ງມີຄວາມສໍາພັນເຊິ່ງກັນແລະກັນໜ້າທີ່ ແລະ ທາງຄວາມໝາຍ ໃນ ການສື່ສານອັນດຽວກັນ (Angkaphanichkit, 2019) ແລະ (Halliday & Hasan, 1976) ຄຸນສົມບັດສໍາຄັນອັນໜຶ່ງຂອງບົດສື່ ຄວາມທຸກປະເພດກໍຄື ການຜູກຄວາມ (cohesion) ເຊິ່ງມີຄວາມໝາຍ ຕາມທີ່ (Burusphat, 1994) ອະທິບາຍໄວ້ວ່າ ຄວາມສໍາພັນ ລະຫວ່າງຖ້ອຍຄວາມໜຶ່ງກັບອີກຖ້ອຍຄວາມໜຶ່ງ ທີ່ເຮັດໜ້າທີ່ເປັນ ອົງປະກອບໃຫ້ບົດສື່ຄວາມປະກອບດ້ວຍຖ້ອຍຄວາມຕ່າງໆ ບັນດາ ຖ້ອຍຄວາມເຫຼົ່ານັ້ນບໍ່ແມ່ນເປັນພຽງການນໍາມາຮຽງກັນເຂົ້າໃຫ້ບົດສື່ ຄວາມຍາວຂຶ້ນເທົ່ານັ້ນ ດ້ານເນື້ອໃນຂອງຖ້ອຍເຫຼົ່ານັ້ນຕ້ອງມີຄວາມ ກ່ຽວເນື່ອງ ແລະ ສໍາພັນກັນເຮັດໃຫ້ຜູ້ຮັບສານ ແລະ ສິ່ງສານສາມາດ ເຂົ້າໃຈ ເຖິງໃຈຄວາມສໍາຄັນທີ່ຢາກສື່ສານກັນໄດ້ ຄວາມກ່ຽວເນື່ອງ ຂອງຖ້ອຍຄວາມຕ່າງໆໃນບົດສື່ຄວາມເອີ້ນວ່າ ການຜູກຄວາມ.

ການຜູກຄວາມ ເປັນການອາໄສຖ້ອຍຄວາມ ກັບ ຖ້ອຍ ຄວາມມາປະສົມປະສານເຂົ້າກັນ ບິນພື້ນຖານໃນການສ້າງການຜູກ

ຄວາມໃຫ້ເປັນກ້ອນເອກະພາບໜຶ່ງໆນັ້ນ ແຕ່ມັນຍັງບໍ່ໝົດພຽງເທົ່ານີ້. ມັນຍັງຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີພາຫະນະພາສາເປັນເຄື່ອງມືຊ່ວຍໃນການຜູກຄວາມໃນບົດໃຫ້ເປັນກ້ອນເອກະພາບດ້ານເນື້ອໃນຄວາມໝາຍ, ຄວາມເປັນໂລສິກ ແລະ ບໍລິບົດການສື່ສານນຳອີກ (Bamrungrak, 2020) ຈາກການສຶກສາຜົນງານຂອງນັກພາສາສາດຫຼາຍກຸ່ມທີ່ວິເຄາະເລື່ອງບົດສື່ຄວາມເຫັນວ່າ ບັນດາແນວຄິດທົດສະດີເຫຼົ່ານັ້ນລ້ວນແຕ່ເວົ້າເຖິງຄວາມເປັນເອກະພາບໃນບົດສື່ຄວາມວ່າ ເກີດມາຈາກອົງປະກອບຫຼາຍປະການເຊັ່ນ (Werth, 1984) ໄດ້ກ່າວເຖິງຄວາມສຳພັນສະແດງຄວາມເອກະພາບໃນບົດເກີດມາຈາກປັດໄຈຫຼັກ 3 ຢ່າງຄື ການຜູກຄວາມດ້ວຍຮູບ (formal connectivity or cohesion) ເປັນການຜູກລະຫວ່າງຖ້ອຍຄວາມກັບຖ້ອຍຄວາມໃນຕົວບົດດ້ວຍຮູບພາສາໄດ້ແກ່ ຄຳສັບພະນາມ, ນາມວະລີຊ້ຳຮູບ, ການແທນ, ການລະເປັນຕົ້ນ, ການໃຊ້ຄຳຮ່ວມກຸ່ມ (lexical connectivity or collocation) ເປັນການຜູກທາງຄວາມໝາຍລະຫວ່າງຄຳສັບຕ່າງໆ ແລະ ການໃຊ້ໜ່ວຍຜູກຄວາມ (logical connectivity or connectors) ເປັນການຜູກລະຫວ່າງຖ້ອຍຄວາມທີ່ຕິດຕໍ່ກັນໃນຕົວບົດ ຫຼື ລະຫວ່າງສ່ວນຕ່າງໆຂອງບົດສື່ຄວາມກັບໜ່ວຍຜູກຄວາມ; ສ່ວນ, (Wipah, 1986) ໄດ້ສະຫຼຸບກ່ຽວກັບເລື່ອງເອກະພາບໃນບົດສື່ຄວາມຂອງພາສາໄທວ່າ ມີການອ້າງເຖິງ, ການແທນທີ, ການລະ, ການເຊື່ອມໂຍງທາງຄຳສັບ, ການໃຊ້ຄຳເຊື່ອມຕໍ່ ແລະ ການຊ້ຳ; ການຜູກຄວາມຈະປາກົດໃຫ້ເຫັນໃນບໍລິບົດພາສາດ້ວຍຮູບພາສາ ທີ່ເປັນເຄື່ອງມືຜູກຄວາມ (cohesion devices) ເຊັ່ນ ການໃຊ້ຄຳເຊື່ອມຕໍ່ ເພື່ອຜູກຄວາມເຂົ້າຫາກັນ ໂດຍຄຳເຫຼົ່ານັ້ນເຮັດໜ້າທີ່ສະແດງຄວາມສຳພັນທາງຄວາມໝາຍລະຫວ່າງຖ້ອຍຄວາມ ຫຼື ສະຖານະການອື່ນໆ ໃນຊຸດບົດສື່ຄວາມໜຶ່ງໆ.

ເຫັນໄດ້ວ່າ ການຜູກຄວາມມີພາຫະນະຫຼາຍປະເພດທີ່ໃຊ້ເພື່ອຜູກຄວາມ ໃຫ້ມີຄວາມກ່ຽວເນື່ອງ ແລະ ເປັນກ້ອນເອກະພາບໜຶ່ງໃນພາຫະນະນັ້ນ ການໃຊ້ຄຳເຊື່ອມຕໍ່ ຫຼື ໜ່ວຍຜູກຄວາມກໍເປັນວິທີໜຶ່ງທີ່ຊ່ວຍບອກຄວາມສຳພັນຕ່າງໆຂອງຖ້ອຍຄວາມ ກັບ ຖ້ອຍຄວາມ ຫຼື ຖ້ອຍຄວາມ ກັບ ຕົວບົດດ້ານໂຄງສ້າງຂອງສ່ວນຕ່າງໆຂອງບົດສື່ຄວາມ; ບັນຫານີ້ໃນພາສາຕ່າງປະເທດອື່ນໆ ໄດ້ມີນັກຄົ້ນຄວ້ານັກວິຊາການພາສາສາດຫຼາຍທ່ານໄດ້ ສຶກສາກ່ຽວກັບໜ່ວຍຜູກຄວາມເຊັ່ນ (Yodsirajinda, 2002) ໄດ້ນຳເອົາແນວຄິດການຜູກຄວາມມາສຶກສາໃນຫົວຂໍ້: “ໜ່ວຍຜູກຄວາມໃນວັດຈະນະລິລາແບບເວົ້າ ແລະ ແບບຂຽນໃນພາສາໄທ” ໃນບົດສື່ຄວາມ 4 ປະເພດຄື ບົດສື່ຄວາມເລື່ອງເລົ່າ, ບົດສື່ຄວາມໂມ້ມ້າວ, ບົດສື່ຄວາມຂະບວນການ ແລະ ບົດສື່ຄວາມສະ ແດງຄວາມຄິດເຫັນ; (Darachai & Wansannapreecha, 2019) ສຶກສາການຜູກຄວາມດ້ວຍຄຳເຊື່ອມໃນຄຳວິນິດໄສທາງສາສະໜາອິດສະລາມທີ່ເປັນພາສາໄທຂອງຈຸລາຮາມິນຕີ ຜົນການສຶກສາພົບວ່າ ສາມາດຈຳແນກການຜູກຄວາມດ້ວຍຄຳເຊື່ອມສາມາດ ຈຳແນກໄດ້ເຖິງ 14 ປະເພດ ແລະ (Suwatchai, 2010) ສຶກສາການຜູກຄວາມໃນເລື່ອງເລົ່າຂອງເດັກໄທທີ່ມີອາຍຸ 4-7 ປີ ທີ່ມີພື້ນຖານສິ່ງແວດລ້ອມຕ່າງກັນ ຄື ເດັກກຸ່ມໜຶ່ງເຕີບໃຫຍ່ໃນສະຖານສົງເຄາະ ແຕ່ອີກກຸ່ມໜຶ່ງເປັນເດັກທີ່ເຕີບໃຫຍ່ໃນຄອບຄົວປົກກະຕິ ຈາກການຄົ້ນຄວ້າເຫຼົ່ານັ້ນ ພິສະຖູບໄດ້ວ່າ ການຜູກຄວາມຍັງເປັນແນວຄິດໜຶ່ງທີ່ຍັງສາມາດ ນຳມາສຶກສາໃນຂໍ້ຄວາມອື່ນໆໄດ້

ອີກຫຼາກຫຼາຍທາງ. ອີກປະເດັນສຳຄັນຢ່າງໜຶ່ງ ເຫັນວ່າໃນພາສາລາວ ການຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບໄວຍາກອນບົດສື່ຄວາມ ຫຼື ການສຶກສາພາສາທີ່ເໝືອກວ່າປະໂຫຍກ ຍັງເຫັນວ່າເປັນບັນຫາໃໝ່ຢູ່ ແລະ ຄວນໄດ້ສຶກສາຍ້ອນວ່າ ທົດສະດີໄວຍາກອນພາສາລາວຫຼາຍຫົວກ່າວຮອດພຽງແຕ່ປະໂຫຍກ ຫຼື ວາກະຍະສຳພັນ ເຊັ່ນ ໄວຍາກອນປັດຈຸບັນພາກທີ 3 ພາກວາກະຍະສຳພັນ ເຊິ່ງເນັ້ນເລື່ອງໂຄງສ້າງ ແລະ ຊະນິດຂອງປະໂຫຍກເປັນຫຼັກ; ໃນເບື້ອງບົດຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບພາສາລາວຫຼາຍບົດທີ່ຜ່ານມາ ສ່ວນຫຼາຍແມ່ນລົງເລິກກ່ຽວກັບສຽງ, ການປະສອບສ້າງສັບ ແລະ ປະໂຫຍກເຊັ່ນ ບົດຄວາມຂອງ Nimnuan et al. (2023) ທີ່ສຶກສາກ່ຽວກັບ ລະບົບສຽງພະຍັນຊະນະ, ສະຫຼະ ແລະ ວັນນະຍຸດຂອງພາສາຖິ່ນ ໃນຫົວຂໍ້ ລະບົບສຽງພາສາໄທລື້ ບ້ານດອນຕັນ ເມືອງຊຽງຮ່ອນ ແຂວງໄຊຍະບູລີ ຫຼື ການສຶກສາພາສາໃນບົດເລື່ອງຕ່າງໆນັ້ນ ກໍຈະເປັນການຄົ້ນຄວ້າທີ່ເລັ່ງໄປທາງ ຄຳ ວະລີປະໂຫຍກ ຫຼື ສຳນວນຂອງພາສາຫຼາຍກວ່າ ດັ່ງບົດຄວາມຂອງ (Duangchan, 2023) ໃນການສຶກສາການໃຊ້ໄວຍາກອນພາບບົດໃນບົດເພັງປະຕິວັດລາວ ເປັນການຄົ້ນຄວ້າເຖິງການໃຊ້ໄວຍາກອນພາບບົດປະເພດຕ່າງໆເຊັ່ນ ອຸປະມາ, ອຸປະລັກ, ອະນຸນາມໄມເປັນຕົ້ນ ເຮັດໃຫ້ຮູ້ເຖິງການພາສາທີ່ສື່ຄວາມໝາຍຕາມບໍລິບົດໃນບົດເພັງປະຕິວັດລາວ ແລະ ຖ້າການສຶກສາພາສາຂຽນໃນບົດເລື່ອງ ກໍສຶກສາໄປທາງບົດວັນນະຄະດີຫຼາຍກວ່າ ດັ່ງບົດຄວາມຂອງ Syvongsak et al. (2021) ຫົວຂໍ້: ລົດວັນນະຄະດີໃນນະວະນິຍາຍພະຍຸຊິວິດ ຂອງດາວເໜືອທີ່ສຶກສາກ່ຽວກັບພາສາໃນວັນນະຄະດີ ຜົນການສຶກສາໃຫ້ຮູ້ເຖິງການໃຊ້ພາສາຂອງນັກຂຽນທີ່ພັນລະນາເຖິງຄວາມຮັກທີ່ມີຫຼາກຫຼາຍລົດຊາດຄື ລົດຄວາມຮັກລະຫວ່າງສະມາຊິກໃນຄອບຄົວ, ຄວາມຮັກລະຫວ່າງໝູ່ເພື່ອນ, ລົດຄວາມຮັກລະຫວ່າງໝູ່ມສາວເປັນຕົ້ນ.

ດັ່ງນັ້ນ, ຜູ້ສຶກສາຈຶ່ງສົນໃຈຢາກສຶກສາກ່ຽວກັບໜ່ວຍຜູກຄວາມໃນບົດສື່ຄວາມ ປະເພດບົດສື່ຄວາມເລື່ອງເລົ່າໂດຍ ເອົາເລື່ອງສິ້ນສຸດຍອດວັນນະຄະດີສຳລັບເດັກຂອງ (Udin, 2010) ໃນຊຸດ “ຈາກໄປແລ້ວສືບປີເຫຼັ້ມ 3”. ສະນັ້ນ, ການສຶກສາຄັ້ງນີ້ ຜູ້ສຶກສາຈະເນັ້ນການໃຊ້ໜ່ວຍຜູກຄວາມປາກົດຕາມໜ້າທີ ແລະ ຕາມເກນການແບ່ງຄວາມໝາຍຂອງໜ່ວຍຜູກຄວາມທີ່ສະແດງຄວາມສຳພັນຂອງໜ່ວຍຜູກ ລະຫວ່າງຖ້ອຍຄວາມ ກັບ ຖ້ອຍຄວາມ, ຖ້ອຍຄວາມກັບ ບົດສື່ຄວາມເປັນຕົ້ນ. ເພື່ອເປັນປະໂຫຍດໃນການສຶກສາເຖິງຫຼັກການ ແລະ ການເລືອກໃຊ້ໜ່ວຍຜູກຄວາມຕ່າງໆ ເຂົ້າໃນການຂຽນບົດປະເພດຕ່າງໆ ທັງເປັນການຊ່ວຍສ້າງແນວທາງ ໃນໄວຍາກອນການຂຽນໃຫ້ເປັນຮູບປະທຳຫຼາຍຂຶ້ນ. ດັ່ງ ນັ້ນ, ຈຶ່ງມີຈຸດປະສົງ ເພື່ອວິເຄາະໜ່ວຍຜູກຄວາມຕາມປະເພດຄວາມໝາຍ ແລະ ໜ້າທີຂອງບົດສື່ຄວາມໃນພາສາລາວ ໃນຊຸດ “ຈາກໄປແລ້ວສືບປີເຫຼັ້ມ 3 ” ຂອງອຸທິນ ບຸນຍາວົງ.

2. ອຸປະກອນ ແລະ ວິທີການ

2.1 ວິທີການຄົ້ນຄວ້າ

ການຄົ້ນຄວ້າຄັ້ງນີ້ ໃຊ້ການສຶກສາແບບທຸຕິຍະພູມ ອະທິບາຍແບບພັນລະນາ ໂດຍໃຊ້ວິທີການສຸ່ມ ຕົວຢ່າງຕາມຕາຕະລາງຂອງ (Krejcie & Morgan, 1970) ໃນຈຳນວນປະຊາກອນທັງໝົດ 152

ບົດ ໃນນັ້ນຈະໄດ້ 100 ບົດເພື່ອຕົວຢ່າງທີ່ເຫັນວ່າສອດຄ່ອງ ແລະ ເໝາະສົມກັບຈຸດປະສົງຂອງການຄົ້ນຄວ້າ ເພື່ອດຳເນີນການວິເຄາະຕົວຈິງ.

2.2 ການເກັບກຳຂໍ້ມູນ

ຜູ້ຄົນຄວ້າໄດ້ດຳເນີນການເກັບຮວບຮວມຂໍ້ມູນ ຂອງໜ່ວຍຜູກຄວາມດຳເນີນດັ່ງລຸ່ມນີ້:

- 1). ຮວບຮວມ ແລະ ສຶກສາເອກະສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບໜ່ວຍຜູກຄວາມໃນບົດສຶ່ງຄວາມ
- 2). ຄັດເລືອກຂໍ້ມູນໂດຍໃຊ້ເກນປະເພດບົດສຶ່ງຄວາມເລື່ອງເລົ່າ ທີ່ເປັນພາສາຂຽນ
- 3). ໃຊ້ຕາຕະລາງເພື່ອຮວບຮວມສະເພາະໜ່ວຍຜູກຄວາມໃນບົດສຶ່ງຄວາມ ທີ່ປາກົດເປັນຮູບພາສາເທົ່ານັ້ນ ໂດຍໃຊ້ເກນທາງອັດຕະສາດ ແລະ ເກນທາງວາກະຍະສຳພັນ
- 4). ໃນການຕັດແຍກຂໍ້ມູນ ໜ່ວຍຜູກຄວາມຕ້ອງບໍ່ແມ່ນໜ່ວຍທີ່ເປັນອົງປະກອບທີ່ເຮັດໜ້າທີ່ເປັນຕົວຕັ້ງ ຫຼື ຕົວສຳແດງ ແລະ ຕຳແໜ່ງຂອງໜ່ວຍຜູກຄວາມຈະປາກົດລະຫວ່າງການເຊື່ອມຕໍ່ຂອງຖ້ອຍຄວາມ ກັບ ຖ້ອຍຄວາມ ແລະ ຖ້ອຍຄວາມ ກັບ ບົດສຶ່ງຄວາມ

2.3 ການວິເຄາະຂໍ້ມູນ

ປະເພດທາງຄວາມໝາຍຂອງໜ່ວຍຜູກຄວາມໄດ້ປະຍຸກໃຊ້ທິດສະດີໄວຍາກອນປັດຈຸບັນ ພາກທີ 2 ວະຈິວະພາກ Paphaphanh (2000) ໄດ້ແບ່ງຄຳເຊື່ອມຕໍ່ອອກເປັນ 8 ຊະນິດ ແລະ ແນວຄິດທິດສະດີຂອງ Wipah (1986) ທີ່ແບ່ງຄຳເຊື່ອມຕໍ່ອອກເປັນ 16 ຊະນິດ; ສ່ວນປະເພດໜ້າທີ່ໜ່ວຍຜູກຄວາມຈະລະພາກ ແລະ ມະຫາພາກແມ່ນອີງຕາມການຈັດແບ່ງຂອງທິດສະດີຂອງ (Werth, 1984).

3. ຜົນຂອງການຄົ້ນຄວ້າ

ຈາກການວິເຄາະໜ່ວຍຜູກຄວາມໃນເລື່ອງສັ້ນໃນຊຸດ “ຈາກໄປແລ້ວສືບປີເຫຼັ້ມ3” ຂອງອຸທິນ ບຸນຍາວິງ ມີດັ່ງນີ້:

3.1 ປະເພດຄວາມໝາຍ ແລະ ໜ່ວຍຜູກຄວາມຈະລະພາກ

ໜ່ວຍຜູກຄວາມຕາມໜ້າທີ່ຈະລະພາກປາກົດ 8 ປະເພດຄວາມໝາຍໄດ້ແກ່ ໜ່ວຍຜູກສະແດງຄວາມຂັດແຍ້ງ, ສະແດງເຫດຜົນ, ສະແດງການຂະຫຍາຍຄວາມ, ສະແດງເງື່ອນໄຂ, ສະແດງທາງເລືອກ, ສະແດງເວລາ, ສະແດງຕົວຢ່າງ, ແລະ ໜ່ວຍສະແດງການສະຫຼຸບຄວາມ ດັ່ງຂໍ້ມູນໃນ (ຕາຕະລາງ 1) ເຊິ່ງສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າການຜູກຄວາມດ້ວຍໜ່ວຍຜູກຄວາມທີ່ປາກົດຫຼາຍກວ່າໝູ່ແມ່ນໜ່ວຍຜູກສະແດງຄວາມຂັດແຍ້ງ (ຮ້ອຍລະ 18.42) ຮອງລົງມາຄືໜ່ວຍຜູກສະແດງເຫດຜົນ (ຮ້ອຍລະ 16.45) ແລະ ໜ່ວຍຜູກສະແດງການຂະຫຍາຍຄວາມ (ຮ້ອຍລະ 15.13) ຕາມລຳດັບຂອງການປາກົດໜ່ວຍຜູກຄວາມ 8 ປະເພດທາງຄວາມໝາຍດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້

1) ໜ່ວຍຜູກສະແດງຄວາມຂັດແຍ້ງ

ໜ່ວຍຜູກສະແດງຄວາມຂັດແຍ້ງ ໝາຍເຖິງໜ່ວຍຜູກຄວາມທີ່ສະແດງຄວາມຂັດແຍ້ງກັນແຕກຕ່າງ ຫຼື ກົງກັນ ຂ້າມກັນຂອງ 2 ຂໍ້ຄວາມ ອາດແຕກຕ່າງກັນທາງດ້ານຄວາມເປັນຈິງ ຫຼື ຄວາມຄິດກໍໄດ້ເຊັ່ນ ແຕ່, ແຕ່ວ່າ, ພຽງແຕ່

ຕົວຢ່າງ 1: ໃຈລູກນະເກັ່ງຫຼາຍແມ່ພູມໃຈອີຫຼີ ມີລູກຊາຍໃຈກ້າໃຈເດັດ ແຕ່ວ່າ ລູກຍັງນ້ອຍອ້າຍບໍ່ໃຫ້ໄປນຳກໍເຮັດວຽກອັນອື່ນແທນໄດ້. (ເຜິ້ງຫວງຮັງ: 31)

ຈາກຕົວຢ່າງທີ 1: ເປັນການຜູກຄວາມຂອງໜ່ວຍຜູກບອກຄວາມຂັດແຍ້ງລະຫວ່າງ 2 ຖ້ອຍຄວາມຄື ຖ້ອຍຄວາມທີ່ໜຶ່ງ “ໃຈລູກນະເກັ່ງຫຼາຍແມ່ພູມໃຈອີຫຼີທີ່ມີລູກຊາຍໃຈກ້າໃຈເດັດ” ແລະ ຖ້ອຍຄວາມທີສອງ “ລູກຍັງນ້ອຍ ອ້າຍບໍ່ໃຫ້ໄປນຳກໍເຮັດວຽກອັນອື່ນແທນໄດ້” ເຊິ່ງທັງສອງຖ້ອຍຄວາມທັງໝົດ ແລະ ຫຼັງມີຄວາມຂັດແຍ້ງກັນທາງດ້ານເນື້ອໃນເມື່ອແຍກເປັນຖ້ອຍຄວາມຍ່ອຍ. ດັ່ງນັ້ນ, ຈິ່ງໃຊ້ໜ່ວຍຜູກ “ແຕ່ວ່າ” ເຂົ້າມາເປັນຕົວເຊື່ອມໃນການຜູກສອງຖ້ອຍຄວາມເຂົ້າເປັນຕົວບົດດຽວກັນ.

1) ໜ່ວຍຜູກສະແດງເຫດຜົນ

ໝາຍເຖິງໜ່ວຍຜູກຄວາມທີ່ສະແດງສາເຫດຂອງການເກີດເຫດການນັ້ນໆ: ເນື່ອງຈາກ, ເຫດທີ່ວ່າ, ກໍເພາະ, ຈິ່ງ, ດັ່ງນັ້ນ, ດ້ວຍເຫດນີ້ຈິ່ງ

ຕົວຢ່າງ 2: “ບຸນລຸນເກີດອາການບໍ່ພໍໃຈ ກໍເພາະ ຜູ້ເປັນອ້າຍຊຶ່ງຮັບໜ້າທີ່ເປັນຫົວໜ້າ ກອງຫຼອນປະຈຳບ້ານ ບໍ່ໃຫ້ໄປຮ່ວມນຳ ໃນການຈອບທຳລາຍກວາດລ້າງພວກປະຕິການທີ່ມາເຄື່ອນໄຫວໃນຊົງເຂດບ້ານນາແຢນີ້.” (ເຜິ້ງຫວງຮັງ:31)

ຈາກຕົວຢ່າງທີ 2: ເປັນການຜູກຄວາມຂອງໜ່ວຍຜູກສະແດງເຫດຜົນລະຫວ່າງ 2 ຖ້ອຍຄວາມນຳກັນຄື ຖ້ອຍຄວາມທີ່ໜຶ່ງ “ບຸນລຸນເກີດອາການບໍ່ພໍໃຈ” ແລະ ຖ້ອຍຄວາມທີສອງ “ຜູ້ເປັນອ້າຍຊຶ່ງຮັບໜ້າທີ່ເປັນຫົວໜ້າກອງຫຼອນປະຈຳບ້ານ ບໍ່ໃຫ້ໄປຮ່ວມນຳ ໃນການຈອບທຳລາຍກວາດລ້າງພວກປະຕິການທີ່ມາເຄື່ອນໄຫວໃນຊົງເຂດບ້ານນາແຢນີ້.” ຖ້ອຍຄວາມທາງໜ້າເປັນຖ້ອຍຄວາມບອກເຫດ ສ່ວນຖ້ອຍຄວາມຫຼັງເປັນຖ້ອຍຄວາມບອກຜົນ. ດັ່ງນັ້ນ, ຈິ່ງໃຊ້ໜ່ວຍຜູກ “ກໍເພາະ” ເປັນຕົວເຊື່ອມທັງສອງຖ້ອຍຄວາມເຂົ້າກັນໃຫ້ເຫັນວ່າທັງສອງຂໍ້ຄວາມມີຜົນກະທົບໄປມາເຊິ່ງກັນແລະກັນໃນບົດສຶ່ງຄວາມ.

2) ໜ່ວຍຜູກສະແດງການຂະຫຍາຍຄວາມ

ໝາຍເຖິງໜ່ວຍຜູກຄວາມ ທີ່ສະແດງຄວາມໝາຍຂອງການອະທິບາຍຊ້ຳເພື່ອຂະຫຍາຍຂໍ້ຄວາມທີ່ຢູ່ທາງໜ້າ: ເພາະວ່າ, ຄື, ກໍຄື, ນັ້ນຄື, ອີກແນວໜຶ່ງ

ຕົວຢ່າງ 3 : “ໄມສິມມີສິ່ງມາສະເໜີແປກປະຫຼາດກວ່າໝູ່ຮຽກສຽງຫົວໄດ້ຫຼາຍກວ່າໝູ່ ນັ້ນຄື ຖົງປະລາສະຕິກຂະໜາດທີ່ຖົງໂອລຽງ ເຕັມໄປດ້ວຍແມງວັນທີ່ຕາຍແລ້ວ.” (ປາບແມງວັນ: 28)

ຈາກຕົວຢ່າງທີ 3 : ເປັນການຜູກຄວາມຂອງໜ່ວຍຜູກສະແດງການຂະຫຍາຍຄວາມຂອງຖ້ອຍຄວາມທີ່ປາກົດຢູ່ທາງໜ້າເພື່ອເປັນການອະທິບາຍຊ້ຳຄືນຄວາມໝາຍຂອງຖ້ອຍຄວາມທາງໜ້າເພື່ອໃຫ້ລາຍລະອຽດເພີ່ມເຊັ່ນ ຖ້ອຍຄວາມທີ່ໜຶ່ງ “ໄມສິມມີສິ່ງມາສະເໜີແປກປະຫຼາດກວ່າໝູ່...” ແລະ ຖ້ອຍຄວາມທີສອງ “ຖົງປະລາສະຕິກຂະໜາດທີ່ຖົງໂອລຽງເຕັມໄປດ້ວຍແມງວັນທີ່ຕາຍແລ້ວ.” ໂດຍການໃຊ້ຄຳວ່າ “ນັ້ນຄື” ເປັນໜ່ວຍຜູກເພື່ອຂະຫຍາຍຄວາມໝາຍຂໍ້ມູນທີ່ຍັງບໍ່ທັນຈະແຈ້ງ ຫຼື ຕ້ອງໄດ້ຂະຫຍາຍຄວາມ

ເພີ່ມຈົ່ງໄດ້ຄວາມໝາຍຈະແຈ້ງຂຶ້ນຕື່ມດັ່ງສິ່ງທີ່ໄມສິມມານາສະເໜີ
ແປກປະຫຼາດແນວໃດ.

3) ໜ່ວຍຜູກສະແດງເງື່ອນໄຂ

ໜ່ວຍຜູກສະແດງເງື່ອນໄຂ ໝາຍເຖິງໜ່ວຍຜູກຄວາມທີ່ມີຂໍ້
ກຳນົດໃຫ້ຂໍ້ຄວາມທີ່ຜູກຕ້ອງເປັນໄປຕາມຂໍ້ກຳນົດເຊັ່ນ ແມ່ນວ່າ ຖ້າ
ຫາກ, ຖ້າ.

ຕົວຢ່າງ 4 : “ແມ່ພະຍາດມັນໂຕນ້ອຍຫຼາຍຈົນເຮົາເບິ່ງບໍ່
ເຫັນ, ຖ້າໃຊ້ກ້ອງຈຸລະທັດເບິ່ງຈະເຫັນເປັນຍຸບງຸ ຄື ໜອນເຈາະຊາກ
ໝາເນົາພະຍາດເຫຼົ່ານີ້ເຮັດໃຫ້ຄົນຕາຍມາຫຼາຍຕໍ່ຫຼາຍແລ້ວ.” (ປາບ
ແມງວັນ: 28)

ຈາກຕົວຢ່າງທີ 4 : ເປັນການຜູກຄວາມທີ່ສະແດງເງື່ອນໄຂ
ລະຫວ່າງ 2 ຖ້ອຍຄວາມຄື ຖ້ອຍຄວາມທີ່ໜຶ່ງ “ແມ່ພະຍາດມັນໂຕ
ນ້ອຍຫຼາຍຈົນເຮົາເບິ່ງບໍ່ເຫັນ” ແລະ ຖ້ອຍຄວາມທີ່ສອງ “ໃຊ້
ກ້ອງຈຸລະທັດເບິ່ງຈະເຫັນເປັນຍຸບງຸ ຄື ໜອນເຈາະຊາກໝາເນົາ
ພະຍາດເຫຼົ່ານີ້ເຮັດໃຫ້ຄົນຕາຍມາຫຼາຍຕໍ່ຫຼາຍແລ້ວ.” ຖ້ອຍຄວາມໜ້າ
ເປັນຖ້ອຍຄວາມເປັນຕົວກຳນົດເງື່ອນໄຂໃຫ້ແກ່ຖ້ອຍຄວາມຫຼັງ.
ດັ່ງນັ້ນ, ຈິ່ງໃຊ້ໜ່ວຍຜູກ “ຖ້າ” ມາຊ່ວຍເຊື່ອມທັງສອງຖ້ອຍຄວາມ
ເຂົ້າກັນໃຫ້ເຫັນເຖິງການກຳນົດເງື່ອນໄຂໃນບົດສື່ຄວາມນັ້ນ.

2) ໜ່ວຍຜູກສະແດງທາງເລືອກ

ໜ່ວຍຜູກສະແດງທາງເລືອກ ໝາຍເຖິງໜ່ວຍຜູກຄວາມທີ່
ສະແດງຄວາມໝາຍຂອງການໃຫ້ຂໍ້ມູນຕັ້ງແຕ່ 2 ຂໍ້ມູນຂຶ້ນໄປໃຫ້ແກ່
ຜູ້ສົ່ງສານເພື່ອເລືອກ ເຊັ່ນ ຫຼື, ຫຼືວ່າ.

ຕົວຢ່າງ 5 : “ຖ້າມີຜູ້ໃດຜູ້ໜຶ່ງເຈັບທ້ອງ ຫຼື ໄດ້ຮັບບາດເຈັບ
ຂະນະເຮັດວຽກກໍຈະໄດ້ແກ້ໄຂປິ່ນປົວຂຶ້ນຕື່ມທັນ.” (ຮ່ວມໃຈປູກ
ຕົ້ນໄມ້: 50)

ຈາກຕົວຢ່າງທີ 5: ເປັນການຜູກຄວາມຂອງໜ່ວຍຜູກສະແດງ
ທາງເລືອກໃນ 2 ຖ້ອຍຄວາມຄື ຖ້ອຍຄວາມທີ່
ໜຶ່ງ “ຖ້າມີຜູ້ໃດຜູ້ໜຶ່ງເຈັບທ້ອງ” ແລະ ຖ້ອຍຄວາມທີ່ສອງ “ໄດ້ຮັບ
ບາດເຈັບຂະນະເຮັດວຽກກໍຈະໄດ້ແກ້ໄຂປິ່ນປົວຂຶ້ນຕື່ມທັນ.” ທັງ
ສອງຖ້ອຍຄວາມນີ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ຈະເປັນຖ້ອຍຄວາມໜ້າ ຫຼື
ຖ້ອຍຄວາມຫຼັງ ກໍລ້ວນແຕ່ເປັນຖ້ອຍຄວາມສະແດງທາງເລືອກໄດ້
ໜຶ່ງຢ່າງ. ດັ່ງນັ້ນ, ຈິ່ງໃຊ້ໜ່ວຍຜູກ “ຫຼື” ມາເຊື່ອມທັງສອງຂໍ້ຄວາມ
ເຂົ້າກັນໃນບົດສື່ຄວາມນັ້ນ.

4) ໜ່ວຍຜູກສະແດງເວລາ

ໝາຍເຖິງໜ່ວຍຜູກຄວາມທີ່ສະແດງຄວາມໝາຍຂອງການ
ບອກເວລາຂອງສິ່ງໃດໜຶ່ງເກີດຂຶ້ນ ເຊິ່ງແບ່ງອອກເປັນ ໜ່ວຍຜູກ
ຄວາມບອກເວລາກ່ອນ, ໜ່ວຍຜູກຄວາມບອກເວລາພາຍຫຼັງ, ໜ່ວຍ
ຜູກບອກເວລາດຽວກັນ, ໜ່ວຍຜູກບອກເວລາສິ້ນສຸດ ແລະ ໜ່ວຍ
ຜູກຄວາມບອກເວລາເລີ່ມຕົ້ນ.

ຕົວຢ່າງ 6 : “ຕັ້ງແຕ່ມັນມາບໍ່ເຫັນລູງປ້ອງມາເຮືອນເຮົາຈົນເວລາ
ຜ່ານໄປຕັ້ງສອງເດືອນຈິ່ງເຫັນລູງປ້ອງມາຫາພໍ່ ແລະ ຊວນກັນໄປກິນ
ເຫຼົ້າອີກ...” (ນວນດອມ: 61)

ໃນຕົວຢ່າງທີ 6 : ເປັນໜ່ວຍຜູກຄວາມສະແດງເວລາເລີ່ມຕົ້ນ
ຂອງເຫດການ ມັກປາກົດຢູ່ໜ້າຖ້ອຍຄວາມ ເຊັ່ນ “ຕັ້ງແຕ່” ເປັນ

ໜ່ວຍຜູກຄວາມສະແດງເວລາເລີ່ມຕົ້ນຂອງເຫດການໃດໜຶ່ງຂອງ
ຖ້ອຍຄວາມໃນບົດສື່ຄວາມ

3) ໜ່ວຍຜູກສະແດງຕົວຢ່າງ

ໝາຍເຖິງໜ່ວຍຜູກຄວາມທີ່ສະແດງຕົວຢ່າງເພີ່ມ ເພື່ອໃຫ້
ຂໍ້ຄວາມນັ້ນຊັດເຈນຂຶ້ນຕື່ມ: ເປັນຕົ້ນວ່າ, ຕົວຢ່າງເຊັ່ນ.

ຕົວຢ່າງ 7: “ຫຼັງຈາກທີ່ຕອມເອົາຕົ້ນໄມ້ມາປູກແລ້ວ ໝູ່ຜູ້ອື່ນ
ກໍປະຕິບັດນຳໂດຍ ຊອກຫາເບ້ຍຕົ້ນໄມ້ມາຜູ້ລະສົບ ຫຼື ຊາວເບ້ຍແລ້ວ
ພາກັນປູກຢ່າງເປັນຂະບວນ ມີຫຼາຍຄົນເອົາໝາກໄມ້ເຊັ່ນ ໝາກມ້, ໝາກ
ລຳໄຍ, ໝາກຫຸ່ງມາກ້າຢູ່ສວນນີ້ເພື່ອຈະປູກໃນໂອກາດຕໍ່ໄປ.”
(ຮ່ວມໃຈປູກຕົ້ນໄມ້: 53)

ຈາກຕົວຢ່າງທີ 7: ເປັນການຜູກຄວາມຂອງໜ່ວຍຜູກ
ສະແດງຕົວຢ່າງ “ເຊັ່ນ” ເພື່ອຜູກລະຫວ່າງຖ້ອຍຄວາມທາງໜ້າຄື
“ຫຼັງຈາກທີ່ຕອມເອົາຕົ້ນໄມ້ມາປູກແລ້ວ ໝູ່ຜູ້ອື່ນກໍປະຕິບັດນຳໂດຍ
ຊອກຫາເບ້ຍຕົ້ນໄມ້ມາຜູ້ລະສົບ ຫຼື ຊາວເບ້ຍແລ້ວພາກັນປູກຢ່າງເປັນ
ຂະບວນ ມີຫຼາຍຄົນເອົາໝາກໄມ້ ” ແລະ ຂໍ້ຄວາມຫຼັງຍົກຕົວຢ່າງ
ເພີ່ມຄື “ໝາກມ້, ໝາກລຳໄຍ, ໝາກຫຸ່ງ...” ໂດຍການໃຊ້ໜ່ວຍຜູກ
ເຊັ່ນ ຊ່ວຍຂະຫຍາຍຄວາມອອກໃຫ້ແຈ້ງກວ່າເກົ່າ.

5) ໜ່ວຍຜູກສະແດງການສະຫຼຸບຄວາມ

ໝາຍເຖິງໜ່ວຍຜູກຄວາມທີ່ສະແດງຄວາມໝາຍຂອງການ
ສະຫຼຸບຄວາມທີ່ກ່າວໄວ້ໃນປະໂຫຍກທີ່ກ່າວມາກ່ອນໜ້າແລ້ວມັກ
ປາກົດຄຳ ແລະ ກຸ່ມຄຳ. ສະນັ້ນ, ໃນທີ່ສຸດ, ສະຫຼຸບວ່າ.

ຕົວຢ່າງ 8 : “ທ້າວເກັດດາລ່ອຍຕໍ່ໄປບໍ່ໄດ້, ມັນດິ້ນເຈືອກ
ໃຕ້ເຈືອກເໝືອ, ຍຶດໄປຍຶດມາສຸດຂີດແຕ່ກໍບໍ່ທູດ, ດິ້ນຈົນເມື່ອຍເສັ້ນ
ສາຍນັ້ນກໍຍັງຄາປາກຢູ່ ໃນທີ່ສຸດມັນກໍອ່ອນແຮງ ສະພາບທຸກຢ່າງ
ເປັນຄືປານິນໂຕທີ່ມັນໄດ້ສວາບກິນນັ້ນເອງ.” (ປາຄໍ່ໂລພາ: 21)

ຈາກຕົວຢ່າງທີ 8: ເປັນໜ່ວຍຜູກຄວາມທີ່ຖ້ອຍຄວາມທາງ
ຫຼັງບົ່ງບອກເຖິງ ຈຸດສະຫຼຸບສິ່ງສຳຄັນຂອງບັນດາຖ້ອຍຄວາມທີ່ສື່ສານ
ມາກ່ອນນັ້ນພາຍໃນບົດຄື “ໃນທີ່ສຸດ” ເປັນໜ່ວຍຜູກສະແດງການ
ສະຫຼຸບຄວາມຂອງຖ້ອຍຄວາມ “ທ້າວເກັດດາລ່ອຍຕໍ່ໄປບໍ່ໄດ້, ມັນ
ດິ້ນເຈືອກໃຕ້ເຈືອກເໝືອ” ແລະ ຖ້ອຍຄວາມສະຫຼຸບຄວາມຂອງ
ບັນດາຖ້ອຍຄວາມທີ່ອະທິ ບາຍພຶດຕິກຳຂອງທ້າວເກັດດາແມ່ນ “ມັນ
ກໍອ່ອນແຮງ ສະພາບທຸກຢ່າງເປັນຄືປານິນໂຕທີ່ມັນໄດ້ສວາບກິນນັ້ນ
ເອງ”

3.2 ປະເພດຄວາມໝາຍ ແລະ ໜ່ວຍຜູກຄວາມມະຫາພາກ

ໜ່ວຍຜູກຄວາມຕາມໜ້າທີ່ມະຫາພາກປາກົດ 5 ປະເພດ
ຄວາມໝາຍໄດ້ແກ່ ໜ່ວຍຜູກສະແດງຄວາມຂັດແຍ້ງ, ສະແດງ
ເຫດຜົນ, ສະແດງການສະຫຼຸບຄວາມ, ສະແດງການຮຽງລຳດັບ ແລະ
ສະແດງການຂະຫຍາຍຄວາມ ດັ່ງຂໍ້ມູນໃນ(ຕາຕະລາງທີ 2) ເຊິ່ງມັນ
ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ການຜູກດ້ວຍໜ່ວຍຜູກຄວາມທີ່ປາກົດຫຼາຍກວ່າ
ໝູ່ແມ່ນ ໜ່ວຍຜູກສະແດງຄວາມຂັດແຍ້ງ (ຮ້ອຍລະ 23,68) ຮອງລົງ
ມາໄດ້ແກ່ ໜ່ວຍຜູກສະແດງເຫດຜົນ (ຮ້ອຍລະ 21,71) ແລະ ໜ່ວຍ
ຜູກສະແດງການສະຫຼຸບຄວາມ (ຮ້ອຍລະ 19,74) ຕາມລຳດັບຂອງ
ການປາກົດໜ່ວຍຜູກຄວາມ 5 ປະເພດທາງຄວາມໝາຍດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້

4) ໜ່ວຍຜູກສະແດງການຂະຫຍາຍຄວາມ

ໝາຍເຖິງໜ່ວຍຜູກຄວາມທີ່ສະແດງຄວາມສໍາພັນໃນລະດັບ ໂຄງສ້າງຂໍ້ຄວາມ ໃນທຳນອງດຽວກັນ, ເຊັ່ນດຽວກັນ, ຂະນະດຽວກັນ, ນອກຈາກນີ້, ປະການໜຶ່ງ, ອັນໜຶ່ງ, ອີກປະການໜຶ່ງ.

ຕົວຢ່າງ 9 : “ທ້າວແຈ້ຍັງມີຄວາມສາມາດເຮັດສຽງ ຫຼື ສອນ ສຽງສັດຮ້ອງໄດ້ຢ່າງແບບນຽນ ເຊັ່ນ: ສຽງໝາເທົ່າ, ໝາຫອນ, ໝາ ຫວງດູກ, ໝາຖືກຄ້ອນ. ນອກຈາກນີ້ ຍັງເຮັດສຽງໝາແລ້ວ ລາວຍັງ ເຮັດສຽງໄກ່ຂັນ ໄກ່ກະຕາກ ສຽງ ກົບ ສຽງຂຽດ ແລະ ອື່ນໆ...” (ຕົວ ຕະຫຼົກອາຍ: 58)

ຈາກຕົວຢ່າງທີ 9 : “ນອກຈາກນີ້” ເປັນໜ່ວຍຜູກຄວາມທີ່ ຊ່ວຍອະທິບາຍຂະຫຍາຍຄວາມໃຫ້ແກ່ບັນດາບົດທີ່ກ່າວມາກ່ອນນັ້ນ ໃຫ້ຈະແຈ້ງຂຶ້ນ ເປັນການໃຫ້ຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມ. ສະນັ້ນ, ໃນໜ່ວຍຜູກ ຄວາມນີ້ ອາດປາກົດໄດ້ຢູ່ ເລີ່ມຕົ້ນ ຫຼື ສ່ວນກາງຂອງບົດສື່ຄວາມກໍ ໄດ້ ເຊິ່ງຂຶ້ນກັບບັນດາຖ້ອຍຄວາມທາງໜ້າທີ່ຕ້ອງການ ຂະຫຍາຍ ຄວາມເພີ່ມ ຫຼື ຊີ້ແຈງຄວາມໝາຍໃຫ້ໄດ້ລາຍລະອຽດກວ່າເກົ່າ ເຊັ່ນ ຄວາມສາມາດຂອງທ້າວແຈ້ ບໍ່ແມ່ນມີແຕ່ສອນສຽງໝາເທົ່າ, ໝາ ຫອນ... ຍັງເຮັດສຽງໄກ່ຂັນ ໄກ່ກະຕາກ ສຽງກົບ, ຂຽດ ແລະອື່ນໆ ອີກ.

5) ໜ່ວຍຜູກສະແດງການຮຽງລຳດັບ

ໝາຍເຖິງໜ່ວຍຜູກຄວາມທີ່ສະແດງຄວາມສໍາພັນໃນລະດັບ ໂຄງສ້າງຂໍ້ຄວາມດ້ວຍການຮຽງໄປຕາມລຳດັບເຊັ່ນ ເມື່ອ, ຄັ້ງທຳອິດ, ແຕ່ກ່ອນ, ເລີ່ມທຳອິດ, ນັບແຕ່ນັ້ນມາ, ຕອນທ້າຍ...

ຕົວຢ່າງ 10 : “ນັບແຕ່ນັ້ນມາ ທ້າວເກັດດຳກໍຫາກິນໄປຕາມ ລຳພັງໂຕດຽວ, ລອຍລ່ອງໄປຕາມກະແສນ້ຳ ຈາກບຶງນ້ອຍລອຍລຸ່ມບຶງ ໃຫຍ່ ຈາກວັງໜຶ່ງໄປສູ່ອີກວັງໜຶ່ງ” (ປາຄໍໂລພາ: 19)

ຈາກຕົວຢ່າງທີ 10 : ເປັນໜ່ວຍຜູກທີ່ປາກົດຢູ່ໃນການຜູກ ຄວາມ ລະຫວ່າງບົດສື່ຄວາມຍ່ອຍ ກັບບົດສື່ຄວາມຍ່ອຍ ທີ່ເປັນອົງ ປະກອບພາຍໃນບົດສື່ຄວາມທີ່ໃຫຍ່ຂຶ້ນ ເຮັດໜ້າທີ່ສະແດງເຖິງ ການລຳດັບຄວາມສໍາພັນລະຫວ່າງເນື້ອໃນຂອງບົດສື່ຄວາມກັບບົດສື່ ຄວາມ ທີ່ຜູ້ຂຽນຕ້ອງການສື່ເຖິງເລື່ອງ ຫຼື ເຫດການຕ່າງໆ ທີ່ຈັດລຽງ ຄວາມສຳຄັນອັນໃດເກີດກ່ອນ ອັນໃດເກີດນຳຫຼັງ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ບົດມີ ຄວາມກ່ຽວເນື່ອງກັນໄປຕາມລຳດັບເຫດການເຊັ່ນ “ນັບແຕ່ນັ້ນມາ” ເຮັດໜ້າທີ່ຮຽງລຳດັບເຫດການຂອງທ້າວເກັດດຳຕ້ອງຫາກິນຕາມລຳ ພັງໂຕດຽວ... ໃນໂຄງສ້າງຂອງບົດສື່ຄວາມຍ່ອຍນີ້ມີຄວາມໝາຍສຳ ພັນກັບບົດສື່ຄວາມກ່ອນໜ້ານີ້ ທີ່ທ້າວເກັດດຳ ເມື່ອກ່ອນຢູ່ນຳກັນຝຸງ ກັບປາໂຕອື່ນ.

6) ໜ່ວຍຜູກສະແດງການຂະຫຍາຍຄວາມ

ໝາຍເຖິງໜ່ວຍຜູກຄວາມທີ່ສະແດງຄວາມສໍາພັນໃນລະດັບ ໂຄງສ້າງຂໍ້ຄວາມ ໃນທຳນອງດຽວກັນ, ເຊັ່ນດຽວກັນ, ຂະນະດຽວກັນ, ນອກຈາກນີ້, ປະການໜຶ່ງ, ອັນໜຶ່ງ, ອີກປະການໜຶ່ງ.

ຕົວຢ່າງ 10 : “ທ້າວແຈ້ຍັງມີຄວາມສາມາດເຮັດສຽງ ຫຼື ສອນ ສຽງສັດຮ້ອງໄດ້ຢ່າງແບບນຽນ ເຊັ່ນ: ສຽງໝາເທົ່າ, ໝາຫອນ, ໝາ ຫວງດູກ, ໝາຖືກຄ້ອນ. ນອກຈາກນີ້ ຍັງເຮັດສຽງໝາແລ້ວ ລາວຍັງ ເຮັດສຽງໄກ່ຂັນ ໄກ່ກະຕາກ ສຽງ ກົບ ສຽງຂຽດ ແລະ ອື່ນໆ...” (ຕົວ ຕະຫຼົກອາຍ: 58)

ຈາກຕົວຢ່າງທີ 10 : “ນອກຈາກນີ້” ເປັນໜ່ວຍຜູກຄວາມທີ່ ຊ່ວຍອະທິບາຍຂະຫຍາຍຄວາມໃຫ້ແກ່ບັນດາບົດທີ່ກ່າວມາກ່ອນນັ້ນ ໃຫ້ຈະແຈ້ງຂຶ້ນ ເປັນການໃຫ້ຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມ. ສະນັ້ນ, ໃນໜ່ວຍຜູກ ຄວາມນີ້ ອາດປາກົດໄດ້ຢູ່ ເລີ່ມຕົ້ນ ຫຼື ສ່ວນກາງຂອງບົດສື່ຄວາມກໍ ໄດ້ ເຊິ່ງຂຶ້ນກັບບັນດາຖ້ອຍຄວາມທາງໜ້າທີ່ຕ້ອງການ ຂະຫຍາຍ ຄວາມເພີ່ມ ຫຼື ຊີ້ແຈງຄວາມໝາຍໃຫ້ໄດ້ລາຍລະອຽດກວ່າເກົ່າ ເຊັ່ນ ຄວາມສາມາດຂອງທ້າວແຈ້ ບໍ່ແມ່ນມີແຕ່ສອນສຽງໝາເທົ່າ, ໝາ ຫອນ... ຍັງເຮັດສຽງໄກ່ຂັນ ໄກ່ກະຕາກ ສຽງກົບ, ຂຽດ ແລະອື່ນໆ ອີກ.

7) ໜ່ວຍຜູກສະແດງການສະຫຼຸບຄວາມ

ໝາຍເຖິງໜ່ວຍຜູກຄວາມທີ່ເຮັດໜ້າທີ່ຄືກັນກັບ ການບອກ ການມ້ວນທ້າຍບັນຫາ ສະແດງຄວາມສໍາພັນລະຫວ່າງບົດກັບຖ້ອຍ ຄວາມ ຫຼື ບົດແຍກຍ່ອຍກັບຖ້ອຍຄວາມໂດຍ ບົດແຍກຍ່ອຍ ຫຼື ຖ້ອຍຄວາມທີ່ຕາມຫຼັງໜ່ວຍຜູກຄວາມຈະມີເນື້ອໃນສະແດງເຖິງ ການສະຫຼຸບຄວາມຂອງບົດສື່ຄວາມ ຫຼື ບົດຍ່ອຍໃນບັນຫາໃດບັນຫາ ໜຶ່ງ. ໜ່ວຍຜູກນີ້ສາມາດປາກົດຢູ່ຕົ້ນ, ກາງ ຫຼື ທ້າຍຂອງໂຄງສ້າງບົດ ສື່ຄວາມກໍໄດ້. ບັນດາໜ່ວຍຜູກທີ່ສະແດງການສະຫຼຸບມີຄື ສະນັ້ນ, ດັ່ງນັ້ນ, ໂດຍສະຫຼຸບ ໃນທີ່ສຸດ, ໃນບໍ່ຊ້ານີ້, ເພາະສະນັ້ນ, ເພາະສະນັ້ນ ຈຶ່ງ, ຢ່າງໃດກໍຕາມ.

ຕົວຢ່າງ 11: “... ຄວາຍເຮົາກໍຫຼາຍ, ພໍກັບອ້າຍເຈົ້າເບິ່ງບໍ່ ຫຼ້ອນດອກເພາະ ທັງໂຖນາທັງເຮັດໜ້າທີ່ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ. ດັ່ງນັ້ນ ໃຫ້ລູກກຳກັບລ້ຽງຄວາຍດີໆ ຕອນທີ່ຍັງພັກໂຮງຮຽນຢູ່ນີ້...” (ເຜິ້ງຫວງຮັງ: 32)

ຈາກຕົວຢ່າງທີ 11: “ດັ່ງນັ້ນ” ເປັນໜ່ວຍຜູກຄວາມສະແດງ ການສະຫຼຸບຂອງບົດແຍກຍ່ອຍ ຫຼື ບົດທີ່ກ່າວມາກ່ອນແລ້ວເຊັ່ນ ບົດ ທີ່ສອງ “ໃຫ້ລູກກຳກັບລ້ຽງຄວາຍດີໆ ຕອນທີ່ຍັງພັກໂຮງຮຽນຢູ່ນີ້...” ເປັນການສະຫຼຸບຄວາມຂອງບົດສື່ຄວາມທີ່ໜຶ່ງ “...ຄວາຍເຮົາກໍຫຼາຍ, ພໍກັບອ້າຍເຈົ້າເບິ່ງບໍ່ຫຼ້ອນດອກເພາະທັງໂຖນາທັງເຮັດໜ້າທີ່ປ້ອງກັນ ຄວາມສະຫງົບ...” ໂດຍໃຊ້ໜ່ວຍຜູກຄວາມ “ດັ່ງນັ້ນ” ເປັນຕົວຜູກ ຄວາມຂອງບົດສື່ຄວາມທີ່ແຍກຍ່ອຍເຂົ້າເປັນບົດສື່ຄວາມໃຫຍ່ຂອງ ໜຶ່ງບັນຫາ.

8) ໜ່ວຍຜູກສະແດງເຫດຜົນ

ໝາຍເຖິງໜ່ວຍຜູກຄວາມສະແດງຄວາມສໍາພັນໃນໂຄງສ້າງ ຂອງບົດທີ່ປະກອບຂຶ້ນດ້ວຍສາເຫດທີ່ໃຫ້ກະທຳ ແລະ ຜົນຂອງການ ກະທຳໃນຄວາມສໍາພັນລະດັບໂຄງສ້າງນີ້ ບົດໜຶ່ງປະກອບດ້ວຍເຫດ ແລະ ຜົນໄປນຳກັນສະເໝີ ບັນດາໜ່ວຍຜູກທີ່ປາກົດມີ ເນື່ອງຈາກ, ເພາະ, ເພາະສະນັ້ນ ຈຶ່ງ, ດ້ວຍ, ຈຶ່ງ, ຍ້ອນ.

ຕົວຢ່າງ 12: “ແມ່ພະຍາດມັນໂຕນ້ອຍຫຼາຍຈົນເຮົາເບິ່ງບໍ່ ເຫັນ ຖ້າບໍ່ໃຊ້ກ້ອງຈະທັດເບິ່ງຈະເຫັນເປັນຍຸບໆຄືໝອນເຈາະຊາກ ໝາເນົາ ພະຍາດເຫຼົ່ານີ້ເຮັດໃຫ້ຄົນຕາຍມາຫຼາຍຕໍ່ຫຼາຍແລ້ວ ປີກາຍນີ້ ນ້ອງຂອງເຮົາຄົນໜຶ່ງກໍຕາຍ ຍ້ອນ ເປັນທ້ອງຂີ້ຮາກ” (ປາບແມງວັນ: 38)

ຈາກຕົວຢ່າງທີ 12: “ຍ້ອນ” ເປັນໜ່ວຍຜູກຄວາມສະແດງ ເຫດຜົນເຖິງຄວາມສໍາພັນລະຫວ່າງບົດກັບບົດແຍກຍ່ອຍ ຫຼື ບົດກັບ ຖ້ອຍຄວາມເປັນການບອກເຫດຜົນເຊິ່ງກັນແລະກັນເຊັ່ນ “ເປັນ ທ້ອງຂີ້ຮາກ” ເປັນຜົນຂອງບົດແຍກຍ່ອຍ “ແມ່ພະຍາດມັນໂຕນ້ອຍ

ຫຼາຍຈົນເຮົາເບິ່ງບໍ່ເຫັນ ຖ້າບໍ່ໃຊ້ກ້ອງຈຸລະທັດເບິ່ງຈະເຫັນເປັນຍຸບງຸ ຄື ໝອນຈະຊາກໝາເນົາ...” ໂດຍໃຊ້ໜ່ວຍຜູກຄວາມ “ຍ້ອນ” ຜູກ ເພື່ອບອກເຖິງເຫດຜົນຂອງແມ່ພະຍາດທີ່ເຮັດໃຫ້ຄົນຕາຍ.

9) ໜ່ວຍຜູກສະແດງຄວາມຂັດແຍ້ງ

ໝາຍເຖິງໜ່ວຍເຊື່ອມທີ່ສະແດງໂຄງສ້າງຂອງບົດ ທີ່ເຮັດໜ້າ ທີ່ສະແດງຄວາມຂັດແຍ້ງ ຫຼື ເນື້ອໃນຂອງບົດສື່ຄວາມກົງກັນຂ້າມກັນ ແຕ່ປາກົດຢູ່ໃນບົດດຽວກັນ ໜ່ວຍຜູກຄວາມບອກຄວາມຂັດແຍ້ງນີ້ ຈະປາກົດ ຄື ແຕ່, ຢ່າງໃດກໍດີ, ໃນທາງກົງກັນຂ້າມ.

ຕົວຢ່າງ 13: “ໃນທາງກົງກັນຂ້າມ, ຖ້າພວກເຮົາມີການຂັດ ແຍ້ງແບ່ງເປັນສອງ ຂາດຄວາມສາມັກຄີ ບໍ່ໄດ້ເນື້ອເຊື່ອໃຈກັນແລ້ວ ກໍ ຈະບໍ່ມີຜົນດີຫຍັງຕໍ່ຕົນເອງກໍຄືຄົນອື່ນ” (ລ່ອງທາງໃຫ້ຖືກ: 51)

ຈາກຕົວຢ່າງທີ 13: ເປັນການຜູກຂໍ້ຄວາມທີ່ເຮັດໜ້າທີ່ຜູກ ລະຫວ່າງບົດກັບບົດ ຫຼື ບົດແຍກຍ່ອຍ ກັບຖ້ອຍຄວາມທີ່ມີເນື້ອໃນ ກົງກັນຂ້າມກັນ ແຕ່ເວົ້າເຖິງເລື່ອງດຽວກັນ ດ້ວຍການສະແດງສອງ ຫຼື ສາມທັດສະນະທີ່ຂັດແຍ້ງກັນໃນບັນຫາດຽວກັນເຊັ່ນ ໜ່ວຍຜູກ “ໃນ ທາງກົງກັນຂ້າມ” ທີ່ເວົ້າເຖິງສິ່ງທີ່ດີ ແລະ ບໍ່ດີຂອງຄວາມສາມັກຄີກັນ ໃນສັງຄົມ.

4. ວິພາກຜົນ

ຈາກການວິເຄາະ ໜ່ວຍຜູກຄວາມໃນບົດເລື່ອງສິ້ນ “ຈາກໄປ ແລ້ວສືບປິເຫຼັ້ມທີ 3 ” ຂອງອຸທິນ ບຸນຍາວິງ ພົບວ່າ ໜ່ວຍຜູກຄວາມ ຕາມໜ້າທີ່ຈຸລະພາກມີໜ່ວຍຜູກຄວາມ 8 ປະເພດຕາມເກນທາງ ຄວາມໝາຍ ໂດຍຈັດລຳດັບຕາມຄວາມຖີ່ໃນການປາກົດຈາກຫຼາຍຫາ ນ້ອຍໄດ້ແກ່ ໜ່ວຍຜູກຄວາມສະແດງຄວາມຂັດແຍ້ງ, ສະແດງ ເຫດຜົນ, ສະແດງຂະຫຍາຍຄວາມ, ສະແດງເງື່ອນໄຂ, ສະແດງທາງ ເລືອກ, ສະແດງເວລາ, ສະແດງຕົວຢ່າງ ແລະ

ໜ່ວຍຜູກຄວາມສະແດງການສະຫຼຸບຄວາມ; ສ່ວນໜ່ວຍຜູກຄວາມ ຕາມໜ້າທີ່ມະຫາພາກປາກົດຢູ່ 5 ປະເພດຕາມເກນທາງຄວາມໝາຍ ໂດຍຈັດລຳດັບຕາມຄວາມຖີ່ໃນການປາກົດການໃຊ້ຈາກຫຼາຍຫາ ນ້ອຍໄດ້ແກ່ ໜ່ວຍຜູກສະແດງຄວາມຂັດແຍ້ງ, ສະແດງເຫດຜົນ, ສະແດງການສະຫຼຸບຄວາມ, ໜ່ວຍຜູກສະແດງການຮຽງລຳດັບ, ສະແດງການຂະຫຍາຍຄວາມ; ບັນດາໜ່ວຍຜູກຄວາມໝາຍເຫຼົ່ານີ້ ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ການຜູກຄວາມໝາຍລະຫວ່າງຖ້ອຍຄວາມ, ຫຍໍ້ ໜ້າ ຫຼື ຜູກເນື້ອຄວາມໃນຕົວບົດນັ້ນ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ບົດສື່ຄວາມໃນຕົວ ບົດມີຄວາມກ່ຽວເນື່ອງ ແລະ ເປັນເລື່ອງດຽວກັນ ພ້ອມກັນນັ້ນຍັງ ເປັນໜ່ວຍໜຶ່ງຂອງເຄື່ອງມືການຜູກຄວາມທີ່ມີລັກສະນະໂດດເດັ່ນ ແລະ ສຳຄັນໃນລະດັບພາສາບົດສື່ຄວາມປະເພດການຂຽນ. ສະນັ້ນ, ໃນທາງທິດສະດີປະເພດໜ້າທີ່ການຜູກຄວາມຈຸລະພາກ ແລະ ມະຫາ ພາກສອດຄ່ອງກັບຂອງ Werth (1984); ສ່ວນການຈຳແນກປະເພດ ຄວາມໝາຍໜ່ວຍຜູກຄວາມສອດຄ່ອງກັບທິດສະດີໄວຍາກອນລາວ ພາກ 2 ວະຈິວິພາກ Paphaphanh (2000) ທີ່ແບ່ງປະເພດ ຄຳຕໍ່ ອອກເປັນ 8 ແລະ ຍັງສອດຄ່ອງ Wipah (1986) ທີ່ສຶກສາການຜູກ ຄວາມຂອງພາສາໄທທີ່ແບ່ງຄຳເຊື່ອມຕໍ່ບົດສື່ຄວາມໃນພາສາໄທ ແບ່ງ ອອກເປັນ 16 ຊະນິດຍ່ອຍ ຄື ຄວາມສຳພັນທີ່ສະແດງການເສີມ, ສະແດງລາຍລະອຽດ, ສະແດງທາງເລືອກ, ສະແດງການປຽບທຽບ, ສະແດງຄວາມກົງກັນຂ້າມ, ສະແດງການຍອມຮັບ, ສະແດງຕົວຢ່າງ,

ສະແດງການອະທິບາຍ, ສະແດງເຫດ, ສະແດງຄວາມມຸງໝາຍ, ສະແດງຜົນ, ສະແດງເງື່ອນໄຂ, ສະແດງຄວາມຄິດເຫັນ, ສະແດງ ເວລາ, ສະແດງການເຂົ້າສູ່ປະເດັນໃໝ່ ແລະ ຄວາມສຳພັນທີ່ສະແດງ ຄວາມຕໍ່ເນື່ອງ; ຍັງສອດຄ່ອງກັບຜົນການຄົ້ນຄວ້າຂອງ Jaratjarungkiat (2000) ສຶກສາໜ່ວຍຜູກບົດສື່ຄວາມພາສາໄທ ຕັ້ງແຕ່ສະໄໝສຸໂຂໄທຈົນເຖິງປັດຈຸບັນ ພົບວ່າ ໜ່ວຍສື່ຄວາມໃນຂໍ້ ຄວາມພາສາໄທຈຳແຈກຕາມໜ້າທີ່ທາງອັດຕະສາດ ມີ 2 ປະເພດຄື ການຜູກຄວາມໃນລະດັບຈຸລະພາກປາກົດມີ 12 ປະເພດຍ່ອຍຄື ສະແດງຄວາມຂັດແຍ້ງ, ເງື່ອນໄຂ, ສົມມຸດຖານ, ທາງເລືອກ, ການ ເສີມຄວາມ, ເວລາ, ເຫດຜົນ, ວັດຖຸປະສົງ ແລະ ຜົນ, ຕົວຢ່າງ, ສະຫຼຸບ ແລະ ສະແດງວິທີການ ແລະ ການຜູກຄວາມໃນລະດັບມະຫາ ພາກ ປາກົດມີ 6 ປະເພດຍ່ອຍຄື ການບອກການປ່ຽນແປງ, ບອກ ການເພີ່ມຄວາມ, ບອກການແຈກແຈງ, ບອກການສະຫຼຸບຄວາມ, ບອກການເປັນເຫດເປັນຜົນ ແລະ ບອກຄວາມຂັດແຍ້ງ ແລະ ຍັງ ສອດຄ່ອງກັບການຄົ້ນຄວ້າຂອງ Yodsirajinda. (2002) ທີ່ສຶກສາ ໜ່ວຍຜູກໃນວັດຈະນະລິລາແບບເວົ້າ ແລະ ແບບຂຽນໃນພາສາໄທ ພົບວ່າ ທັງພາສາເວົ້າ ແລະ ພາສາຂຽນລ້ວນແຕ່ມີໜ່ວຍຜູກຄວາມທີ່ ເຮັດໜ້າທີ່ໃນລະດັບຈຸລະພາກ ທີ່ເວົ້າເຖິງການຜູກຄວາມຂອງໜ່ວຍ ຜູກໃນຖ້ອຍຄວາມກັບຖ້ອຍຄວາມ ຫຼື ຖ້ອຍຄວາມກັບບົດສື່ຄວາມ ແລະ ໃນລະດັບມະຫາພາກເປັນການຜູກຄວາມໃນລະດັບໂຄງສ້າງ ຂອງບົດ ໂດຍອີງຕາມປະເພດການວິເຄາະຕາມເກນຂອງອັດຕະສາດ

5. ສະຫຼຸບ

ຈາກການສຶກສາໜ່ວຍຜູກຄວາມໃນບົດເລື່ອງສິ້ນ “ຈາກ ໄປແລ້ວສືບປິເຫຼັ້ມທີ 3 ” ຂອງອຸທິນ ບຸນຍາວິງ ຜູ້ຄົ້ນຄວ້າພົບ ໜ່ວຍ ຜູກຄວາມມີ 2 ໜ້າທີ່ ຄື ໜ້າທີ່ຜູກຄວາມຈຸລະພາກໃນໜ້າທີ່ນີ້ປາກົດ 8 ປະເພດໜ່ວຍຄວາມໝາຍໄດ້ແກ່ ໜ່ວຍຜູກສະແດງຄວາມຂັດແຍ້ງ , ສະແດງເຫດຜົນ, ສະແດງການຂະຫຍາຍຄວາມ, ສະແດງເງື່ອນໄຂ, ສະແດງທາງເລືອກ, ສະແດງເວລາ, ສະແດງຕົວຢ່າງ, ແລະ ໜ່ວຍ ສະແດງການສະຫຼຸບຄວາມ; ສ່ວນ, ໜ້າທີ່ຜູກຄວາມມະຫາພາກໃນ ໜ້າທີ່ນີ້ປາກົດ 5 ປະເພດໜ່ວຍຄວາມໝາຍ ຄື ໜ່ວຍຜູກສະແດງ ຄວາມຂັດແຍ້ງ, ສະແດງເຫດຜົນ, ສະແດງການສະຫຼຸບຄວາມ, ສະແດງການຮຽງລຳດັບ ແລະ ສະແດງການຂະຫຍາຍຄວາມ.

ຈາກການຈຳແນກໜ່ວຍຜູກຄວາມຕາມໜ້າທີ່ອອກເປັນຈຸ ລະພາກ ແລະ ມະຫາພາກເປັນສິ່ງທີ່ຊ່ວຍໃຫ້ເຫັນໂຄງສ້າງທັງໝົດ ຂອງບົດ ເມື່ອແຍກໜ້າທີ່ອອກຈາກກັນຢ່າງຊັດເຈນແລ້ວ ເຫັນໄດ້ວ່າ ເຖິງແມ່ນໜ່ວຍຜູກຄວາມໜ່ວຍດຽວກັນ ເມື່ອເຮັດໜ້າທີ່ໃນຕົວບົດ ທີ່ຕ່າງກັນ ກໍຈະສະແດງຄວາມສຳພັນທີ່ແຕກຕ່າງກັນອອກໄປຕາມ ລະດັບຂອງການຜູກຄວາມເຊັ່ນ ໜ່ວຍຜູກຄວາມສະແດງເຫດຜົນໃນ ຈຸລະພາກ ແລະ ມະຫາພາກ ແມ່ນວ່າຈະເປັນຮູບໜ່ວຍຜູກດຽວກັນ ສະແດງຄວາມໝາຍປະເພດດຽວກັນ ແຕ່ບໍ່ສາມາດເປັນໜ່ວຍຜູກ ຄວາມທີ່ປາກົດຕຳແໜ່ງດຽວກັນໃນບົດສື່ຄວາມໄດ້ ກໍຍ້ອນວ່າໜ້າທີ່ ຂອງໜ່ວຍຜູກຄວາມຕ່າງກັນ. ດັ່ງນັ້ນ, ຈຶ່ງເວົ້າໄດ້ວ່າ ໜ່ວຍຜູກຄວາມ ໃນບົດສື່ຄວາມເປັນລັກສະນະສະເພາະທີ່ສາມາດຈຳແນກຕາມໜ້າທີ່ ແລະ ປະເພດຄວາມໝາຍໄດ້ຢ່າງຊັດເຈນ ແລະ ງ່າຍໃນການວິເຄາະ.

6. ຂໍ້ຂັດແຍ່ງ

ຂ້າພະເຈົ້າໃນນາມຜູ້ຄົນຄວ້າວິທະຍາສາດ ຂໍປະຕິຍານຕີນວ່າ ຂໍ້ມູນທັງໝົດທີ່ມີໃນບົດຄວາມວິຊາການດັ່ງກ່າວນີ້ ແມ່ນບໍ່ມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງຜົນປະໂຫຍດກັບພາກສ່ວນໃດ ແລະ ບໍ່ໄດ້ເອື້ອປະໂຫຍດໃຫ້ກັບພາກສ່ວນໃດພາກສ່ວນໜຶ່ງ, ກໍລະ ນີມີການລະເມີດ ໃນຮູບການໃດໜຶ່ງ ຂ້າພະເຈົ້າມີຄວາມຍິນດີ ທີ່ຈະຮັບຜິດຊອບແຕ່ພຽງຜູ້ດຽວ.

7. ເອກະສານອ້າງອີງ

- Angkaphanichkit, C. (2019). *Discourse Analysis*. Bangkok: 2nd printing Thammasat University.
- Bamrungrak, C. (2020). *Language and Linguistics*. bangkok: 2nd printing. Thammasat University Press.
- Burusphat, S. (1994).) *Verbal analysis: text-level language analysis*. Bangkok: 2nd printing Sahathammik.
- Duangchan, B. (2023). *The Figures of Speech in the Lao Revolutionary Song*. Souphanouvong University Journal of Multidisciplinary Reseach and Development.
- Darachai, S., & Wansannapreecha, W. (2019). *Conjunctive cohesion in Thai Islamic Verdicts of Sheikhul Islam*. Journal of Liberal Arts, prince of songkla University, 11(1): 338-359.
- Halliday, M., & Hasan, R. (1976). *Cohesion in English*. Hongkong: Longman.
- Jaratjarungkiat, D. (2000). *Discourse connectors in Thai from the Sukhothai period to the present*. [Doctoral Thesis], Chulalongkorn University .
- Krejcic, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Louwerse, M. M. (2000). *From Cohesion in Text to Coherence in Comprehension*. [Doctoral Thesis], The University of Edinburgh.

- Longacre, R. (1983). *The Grammar of Discourse*. New york: Plenum press.
- NIMNUAN, L., SYVONGSAK, S., DOUNGCHANH, B., SONETHALA, A., & INVANKHAM, M. (2022). The Phonology of Tailue Tribe in Dontan Village, Xienghone District, Sayyaboury Province : <https://doi.org/10.69692/SUJMRD080219>. *Souphanouvong University Journal Multidisciplinary Research and Development*, 8(2), 19–27. Retrieved from <http://www.su-journal.com/index.php/su/article/view/196>
- Paphaphanh, B. (2000). *Current Lao Grammar Part 2 speech classification*. National Education Science Research Institute.
- SYVONGSAK, S., SYSOUPHANH, S., NIMNUAN, L., & SONETHALA, A. (2021). LiteratureTastes in Daoneua’s “Pharyouxivid” Novel. *Souphanouvong University Journal Multidisciplinary Research and Development*, 7(1), 102–113. Retrieved from <http://www.su-journal.com/index.php/su/article/view/102>
- Suwatchai, k. (2010). *Cohesion in narratives of Thai children aged 4-7 years from different care environments*. [Master Thesis], Thammasat University.
- Udin, B. (2010). *Short story "Ten years gone, volume 3" the best literature for children*. phasxaygrafix.
- Werth, P. (1984). *Focus. Coherence and Emphasis*. New York and London: Croom Helm .
- Wipah, C. (1986). *Cohesion in Thai* . [Unpublished Doctoral Dissertation], Georgetown University .
- Yodsirajinda, K. (2002). *Connectors in the spoken and written styles in Thai for the degree of master of arts in Linguistics Chulalongkorn University*. bangkok: Chulalongkorn University .

ຕາຕະລາງ 1 ການຈຳແນກໜ່ວຍຜູກຄວາມຕາມປະເພດຄວາມໝາຍ ແລະ ໜ້າທີ່ມະຫາພາກ

ລ/ດ	ປະເພດໜ້າທີ່ ປະເພດທາງຄວາມໝາຍ	ມະຫາພາກ		
		ໜ່ວຍຜູກຄວາມ	ຈຳນວນຄັ້ງ	ເບີເຊັ່ນ
1	ສະແດງຄວາມຂັດແຍ່ງ	ແຕ່ (10), ແຕ່ວ່າ (9), ພຽງແຕ່ (5)	28	18,42
2	ສະແດງເຫດຜົນ	ເນື່ອງຈາກ (8), ເຫດທີ່ວ່າ (6), ກໍເພາະ (4), ຈຶ່ງ (3), ດັ່ງນັ້ນ (3), ດ້ວຍເຫດນີ້ຈຶ່ງ (1)	25	16,45
3	ສະແດງການຂະຫຍາຍຄວາມ	ເພາະວ່າ(7), ຄື(7), ກໍຄື(5), ນັ້ນຄື,(3) ອີກແນວໜຶ່ງ (1)	23	15,13
4	ສະແດງເງື່ອນໄຂ	ແມ່ນວ່າ (9), ຖ້າຫາກ (7), ຖ້າ (3)	19	12,50
5	ສະແດງທາງເລືອກ	ຫຼື(12), ຫຼືວ່າ(7)	17	11,18
6	ສະແດງເວລາ	ຕັ້ງແຕ່ (3), ຕໍ່ມາ (2), ຕອນນັ້ນ (2), ຫຼັງຈາກ (2), ຂະນະນັ້ນ(1), ເວລາດຽວກັນ(1), ລະຫວ່າງ(1), ຈົນ(1), ກ່ອນ(1), ແລ້ວ(1)	15	9.87
7	ສະແດງຕົວຢ່າງ	ເປັນຕົ້ນວ່າ (5), ຕົວຢ່າງເຊັ່ນ(4), ເຊັ່ນ (4)	13	8,55
8	ສະແດງການສະຫຼຸບຄວາມ	ສະນັ້ນ(6), ໃນທີ່ສຸດ(4), ສະຫຼຸບວ່າ(2)	12	7,89

ລວມ	152	100
-----	-----	-----

ຕາຕະລາງ 2 ການຈຳແນກໜ່ວຍຜູກຄວາມຕາມປະເພດຄວາມໝາຍ ແລະ ໜ້າທີ່ມະຫາພາກ

ລ/ດ	ປະເພດໜ້າທີ່ ປະເພດທາງຄວາມໝາຍ	ມະຫາພາກ		
		ໜ່ວຍຜູກຄວາມ	ຈຳນວນຄັ້ງ	ເປີເຊັນ
1	ສະແດງຄວາມຂັດແຍ້ງ	ແຕ່ (20), ຢ່າງໃດກໍດີ (11), ໃນທາງກົງກັນຂ້າມ (5)	36	23,68
2	ສະແດງເຫດຜົນ	ເນື່ອງຈາກ (9), ເພາະ (8), ເພາະສະນັ້ນ (6), ຈຶ່ງ (4), ດ້ວຍ (3), ຈຶ່ງ (2), ຍ້ອນ (1)	33	21,71
3	ສະແດງການສະຫຼຸບຄວາມ	ສະນັ້ນ (8), ດັ່ງນັ້ນ (6), ໂດຍສະຫຼຸບ (5) ໃນທີ່ສຸດ (3), ໃນບໍ່ຊ້ານີ້ (2), ເພາະສະນັ້ນ (2), ເພາະສະນັ້ນຈຶ່ງ (2), ຢ່າງໃດກໍຕາມ (2)	30	19,74
4	ສະແດງການຮຽງລຳດັບ	ເມື່ອ (8), ຄັ້ງທຳອິດ (6), ແຕ່ກ່ອນ (6), ເລີ່ມທຳອິດ (5), ນັບແຕ່ນັ້ນມາ (2), ຕອນທ້າຍ (1)	28	18,42
5	ສະແດງການຂະຫຍາຍຄວາມ	ໃນທຳນອງດຽວກັນ (5), ເຊັ່ນດຽວກັນ (4), ຂະນະດຽວກັນ (4), ນອກຈາກນີ້ (4), ປະການໜຶ່ງ(4), ອັນໜຶ່ງ (2,) ອີກປະການໜຶ່ງ (2)	25	16,45
ລວມ			152	100